

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvngensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Cap. VII. De Cultu Divino, officiis, & Caeremoniis Ecclesiasticis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

mum audiendum, cum illi sæpenumero magis quam pueri indigeant instructione. Parentes vero propofitis etiam pœnis admoneant, ut liberos suos ad doctrinam Christianam mittant. Nec ullum ad Euchariftiam percipiendam, in eundemve matrimonium, admittat, nisi doctrinam Christianam obeat, & Catechifmum calleat. Quod verò plurimum pientiffimum hoc opus Magistratus Secularis industria attentioque promoveat; idcirco ei præcipimus, ut eo tempore, quo Catechifmus habetur, omnia tripudia & choreas, lufus & spectacula, comotationes & levitates, filere jubeat.

4 Modus tradendæ hujus disciplinæ jam dudum in Catechifmo Colonienfi, Germanice edito, præscriptus est; quem observari ab omnibus volumus; qui in eo consistit, ut pueri, pia æmulatione excitati, præeuntem in precibus Catechiftam sequantur, deinde ipsi inter sese interrogent ac respondeant, explicationem postea audiant, & repetant. Hoc officium qui prætermiserint, serio à Nobis aut Vicario nostro punientur.

5 Magni etiam momenti est, ut pueri puellæque non in Templis solum religiofe, sed in Scholis etiam recte erudiantur. tenera enim hæc ætas, prona in malum, nisi navis instar secundo flumine defluentis retineatur, in vitia dilabitur; atque ea re ex Ecclesiastici monito erudienda & curvanda est, ut stultitiam, dorfo ejus alligatam, virga disciplinæ fuget. Magna itaque cura adhibenda est, ut in singulis Dicecesis nostræ Civitatibus, oppidis, pagis frequentioribus, sint aut erigantur vel conserventur Scholæ, pro sexus utriusque pueris, Latine vel Germanicæ; deinde ut Scholis illis præficiantur, cum præcitu Nostro, Præceptores Catholici, pii, eruditi, bene morati, ac tales, ut ad eorum vitam ac mores, tanquam ad normam, puerorum vita ac mores exigi componique possint; qui commissos sibi discipulos sedulo ac studiose doceant, non tantum bonas litteras, sed etiam pietatem. Mandamus vero hujusmodi Ludimoderatoribus, ut discipulis suis, sive Latine discant sive Germanice, Catechifmum minorem P. Petri Canifii ediscendum dent, Christianis eos moribus imbuant, doceant verecundiam, modestiam, pietatem erga Deum & Parentes, erga Magistratum reverentiam & observantiam; libros Hæreticos, obscœnos, curiosos, ipsi non solum non proponant aut explicant, sed Pueris etiam subducant, ne blandum incautis virus instilletur. Sicubi autem pueri & puellæ Scholam unam frequentent, hæ ab illis sejungendæ erunt, ne quid indecens committatur. Atque ut hæc omnia pro rei hujus gravitate fiant, sincerius præcipimus iis omnibus, ad quos Scholarum cura atque provisio, in loco quovis, de jure vel consuetudine spectant, ut ad hæc attendant, Magistros, Scholas, Pueros fre-

quenter visitent, dentque operam, ut nihil in iis contra Religionem Catholicam, castam pietatem, bonoque mores peccetur.

C A P. VI. De Seminariis.

1 **V**T porro tam divini verbi prædicatio, atque institutio puerorum, quam alia Ecclesiastica munia per idoneos & tam gravi functioni aptos homines obeantur & administrantur, utiliter admodum sanxit sacrosancta Tridentina Synodus, ut in præcipuis Episcopatum urbibus constituantur Seminaria, è quibus optimi quique ad curandam animarum salutem deligantur. cui functioni, uti & cæteris ordinationibus, cum lubentes volentes pareamus, incumbemus sedulo in eam curam, ut, difficillimis licet temporibus, in Vrba Nostra Osnabrugensi, Seminarium quam fieri potest citissime erigatur & constituatur, è quo idoneos in vinea Domini laboratores petere, & procurandis sacris muneribus præficere possimus. Quod cum non utile solum, sed necessarium etiam sit, ad Religionem Catholicam stabiliendam proferendamque, ad Paracias curæ Nostræ ac Fidei commissas recte gubernandas, ad subditorum Nostrorum instructionem atque ædificationem; hortamur omnes in Domino, ut conatus hosce Nostris liberalitate sua atque omni ope promoveant; quo suppetant regioni jam albæ ad messem operarii, nec desint qui parvulis petentibus panem frangant, data in tempore tritici spiritualis mensura.

Seff. 23.
c. 18. de
refor.

2 Præter media autem erigendi Seminarium à SS. Concilio Tridentino præscripta, congruum judicamus, ut Clerici quicumque, pro qualitate suorum beneficiorum, & ratione temporis quo Ecclesiæ bonis gavisi sunt, ad pium hoc opus, in testamentis suis, ultimisque voluntatibus, Nobiscum debere concurrant, nec ullus testamentum condant, in quo Seminarii Nostris liberaliter non meminerit.

C A P. VII. De Cultu Divino, Officiis, & Caremoniis Ecclesiasticis.

1 **R**eligio, cujus prima quasi radix est Fides, non solum insita debet esse animo, sed in externos etiam pietatis actus prodire. qui actus varii admodum sunt, Eliciti, Imperati, Interni, Externi, Publici, Privati. Nos de pluribus, ad disciplinam Ecclesiasticam pertinentibus, quo pacto exercendi sint, à Clericis potissimum divino cultui initiatis, nonnullos præscribemus.

2 Officia itaque divina omnia, eo quo debent tempore, modo & methodo, pie ac graviter peragantur. Et, cum Breviaria, Missaliaque propria Dicecesis Nostræ, olim edita, vix amplius, vel non nisi cum defectu aliquo, & minus

minus

Prov. 22.
vers. 15.

minus authentica superſint, & exinde multi, tempore Noſtri Prædeceſſoris, Romanum Breviarium & Miſſale aſſumpſerint, ex quo magna confuſio & diſcrepantia confeſcuta eſt; ideo uniformitatem in Eccleſiam Noſtram inducere volentes, mandamus, ut omnes Clerici, Canonici, Paſtores & Eccleſiæ Miniſtri, ſibi de Romanis proſpiciant intra Paſcha & Nativitatem Chriſti, ritumque Romanum per omnia ſervent. quoad Eccleſiam verò Noſtram Cathedralē, cum Capitulo Noſtro, de modo & tempore Romanum illa in Eccleſia introducendi, mature deliberabimus. Procurabimus etiam, ut libri, ad hunc Romanum uſum neceſſarii, in Civitate Noſtra Oſnabrugeniſi commode haberi poſſint.

3 Nemo novos ſibi ritus fingat, introducat, aut uſurpet; ſed in Eccleſia omnia moderata, conformia, & conſona ſint. Curſorius ille ac concitatus legendi cantandique abuſus omnino exulet; omnia maturitatem, gravitatem, pietatem, religionem, ac reverentiam erga Deum redoleant.

4 Et quia domum Dei decet ſanctitudo, nemo in Eccleſia in conſpectu Domini garrat, nugetur, obambulet, circumſpēctet curioſe, aut aliud quippiam, loci ſanctitate indignum, tractet; quod cum Laicis etiam vetitum ſit, multo maxime Clericis interdictum eſt; qui ubi aqua benediſta ſe ad ingreſſum aſperſerint, ac ſacram Euchariftiam cernui ſalutarint, conferre ſe ad locum ſuum modeſte debent; cæteroqui ad Nos à Prælatiſ Eccleſiarum deferantur, & quotidianis diſtributionibus priventur.

5 Aquæluſtralis, nec non cinerum, herbarum, palmarum, aliorumque fructuum, definitis temporibus, ac certis diebus, in Eccleſia benedici ſolitorum, uſum legitimum ac rectum probent ipſi, & aliis commendent: & quoniam cæremonias huiusmodi, ſanniones hæretici, vel ex ignorantia contemnunt, vel ex malitia derident, ipſi tueantur, myſteriaque quæ in hiſ latent, vim adverſus antiqui hoſtis inſidias, & ſciant ipſi, & aliis, ubi opus fuerit, ad confutandos hæreticorum errores, ex probatis autoribus explicent.

6 Eadem prorfus ratione, non ſolum adverſus A catholicos defendere, ſed ipſimet etiam viſitare debent Proceſſiones, ſeu publicas totius Eccleſiæ, ſeu peculiareſ ſuæ Diœceſiſ, ſeu ſtatas, ſeu ex occasione indiſtas, quoties eæ inſtituentur. Noverint vero omnes, in huiusmodi Proceſſionibus, quæ prælata cruce aut vexillo, bono ordine, viris in unum, foeminis in alium cætum diſtributis, debent fieri, abſtinentium prorfus eſſe à fabulis, riſibus, nugis, levitatibus, diſcurſibus, curioſitatibus, computationibus, præbendumque Laicis eſſe modeſtiæ & pietatiſ exemplum. ſi qui vero Sympoſiorum aut nundinationum quarumcunque abuſus irreplerint, eos abrogent Parochi, aliive ad quos munus hoc pertinet.

C A P. VIII. De Templorum ornatu,
& cultu ſacrarum Imaginum &
Reliquiarum.

Præter externum illum decorem domus Dei & ornatum, quo templa debent eſſe conſpicua, religioſe etiam aſſervantur Sanctorum Reliquiæ & Liſana, nec non Chriſti Domini ac Sanctorum Imagines, quæ uti à Iovinianiſtiſ & Iconoclaſtiſ vehementer impugnatae ſunt, ita à Catholicis omnibus acriter ac glorioſe propugnatae. Etenim, cum ſacra illa membra atque oſſa, viva quondam fuerint Spiritus ſancti domicilia atque templa, ad quorum vel attackum vel intuitum vel cultum maxima Deus edidit prodigia, quod utriuſque teſtamenti exemplis perſpicui eſt; plane convenit, ut à fidelibus Chriſti populis honeſte condantur, pretioſiſque loculis pie conſerventur, ad illorum honorem, & gloriam Dei, cuius Sancti nimis honorificati ſunt. Si itaque, vel ad populi devotionem excitandam, vel ad Deum per interceſſionem Sanctorum ſuorum, & exhibitionem ſacrorum pignorum, placandum, Reliquiæ huiusmodi, aut præter conſuetudinem, aut pro more, oftendendæ ſint, jubemus, ut non à Laicis, ſed à Clericis, ſolemni cum apparatu, accenſo lumine, reverenterque, ac ſine quæſtu omni, fiat. Oſtendantur vero Reliquiæ ſincerae, non falſæ pro veris, non incertae & dubiæ pro certis ac probatis, non incognitae pro cognitis, ſine ſuperſtitione omni, impoſtura, & abuſu: quocirca opus erit, ſingulis ſchedam aliquam, è qua dignoſcantur, apponere. ſicubi vero nova vel ederentur vel edi putarentur miracula, ad quæ magnus fieret populi concurſus, id Prælati vel Parochi Nobiſ illico ſignificent, ut mature dijudicetur quid ſentiendum, ne credulum vulgus vel capiatur ſuperſtitione, vel commentitiis miraculiſ ſalcinetur.

2 Statuimus inſuper, ne ſacra Reliquiæ, ſine expreſſa Noſtra licentia in ſcriptiſ obſenta, extrahantur, donentur, aut extra Diœceſin Noſtram exportentur, ſub poena Excommunicationiſ latae ſententiæ.

3 Chriſti Salvatoriſ, Deiparæ Virginis & Sanctorum ſtatuae atque imagines, non in Templiſ ſolum, ſed in privatiſ etiam Oratoriſ, Sacelliſ, ariſ & agriſ, retinendæ, decore veſtendæ ornandæque, & vero etiam honorandæ ſunt, eo quod effigieſ ſint ſuorum prototyporum, quibus etiam honor recte defertur. Sunt etiam huiusmodi ſtatuae atque imagines, atque aliæ hiſtoriæ ſacrae vel pictæ vel ſculptæ, indoctæ plebiſ veluti libri, in quibus Redemptiſ noſtrae myſteria legunt ac recolunt, quarum è conſpectu pietatem hauriunt atque confirmant, ad imitationem denique excitantur. Vnde convenit, decenti eas cultu ornare, ut Deus laudetur in Sanctiſ ſuiſ; quos licet ſcætarum probris atque convitiis inceſſant; Catholica

Conc. Tri-
dent. Seſſ.
25. De
invoc. ve-
nerat. &
reliq. 55.

d. decreto
ſeſſ. 25.

Conc. Nic.
2. & Tri-
dent. d. lo-
co c. perla-
tum. De
conſecra-
tiſ. 3.

d. c. per-
latum.